

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 29 Grudnia v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
W i l n o.

Do Jaśnie Wielmożnego Pana, Jenerała Picchoty, Litewskiego Woennego Gubernatora i wszystkich Orderow Rossyyskich Kawalera, Alexandra Michajłowicza Rzymskiego-Korsakowa.

Wileńskiego Marszałka Gubernialnego

R a p p o r t.

Podczas moiego oddalenia się, dla naboru rekruta, do Powiatow od Gubernialnego miasta oddalonych, sprawujący moje obowiązki miał szczęście otrzymać przez pośrednictwo Jaśnie Wielmożnego Wileńskiego Pana Gubernatora Cywilnego, kopiai Najwyższego rozkazu, pod dniem 7 teraźniejszego miesiąca, do Jaśnie Wielmożnego Pana adressowanego, którego kopieie wtymże czasie za najsświętszy obowiązek poczytał, zwyczajnym porządkiem, podać do powszechney wiadomości Obywateli tuteyszey Gubernii.

W Rozkazie tym, nieograniczona wspaniałość NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY naszego, wylana jest na Gubernie z Królestwem Polskiem sąsiadujące, a w tej liczbie i na Wileńską, przez wyrażenie w nim MONARSZEGO zaufania w Obywatelach tuteyszey Gubernii z zapowiedzeniem podwoienia i na przyszłość Oycowskich o nich względow, zarówno z wiernymi synami całego Rossyyskiego Państwa.

Obywatele stanu Szlacheckiego Gubernii Wileńskiej, z prawdziwem uniesieniem uczuć i poświęcenia się, głęboko wrazili w serca swoje te wielkoduszne MONARCHY swiego słowa, i skutkiem tego, Marszałkowie Szlachty wszystkich Powiatow tuteyszey Gubernii, zjechawszy się do miasta Gubernialnego Wilna, i postanowiwszy na powszechney obradzie swojej dodatkowe zaliczenie na ziemskie powinności, włożyli na mnie, przez akt w dniu 22 tegoż miesiąca zapisany, święty obowiązek, ażebym w imieniu całej Szlachty tuteyszey Gubernii zaniósł do podnoża Tronu Jego CESARSKIEY MOŚCI, wiernych poddanych szluby, nieograniczonego ich poświęcenia się dla błogosławionego Berła Jego CESARSKIEY MOŚCI, oraz bezwarunkowego posłuszeństwa i wypełnienia wszystkich rozrządzeń Zwierzchności. Razem też włożyli na mnie Obywatele za najswiętszy obowiązek, prosić Jaśnie Wielmożnego Pana, o doprowadzenie ze swojej strony do Tronu tego poświęcenia się i prawdziwych uczuć wiernych poddanych stanu Szlacheckiego.

Jak mnogoletnie Jaśnie Wielmożnego Pana tuteyszą Gubernią zarządy dały nam niepolicone dowody wielkomyślności i stateczney pieczołowitości o dobro tego kraju: tak wzajemnie, Znamienity Jenerale, odkryły one przed osobą Twoją serca wszystkich obywateli stanu Szlacheckiego tuteyszey Gubernii; widzisz w nich, Jedyny Przewodniku nasz, niezachwianą świętę przysięgi wierności; widzisz w nich pałające uniesienie się wierności ku Tronowi i niewypowiedziany zapal ku woli NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY naszego. W tej nadziei ośmielam się w imieniu całej Szlachty Gubernii Wileńskiej, najmocniej Jaśnie Wielmożnego Pana upraszać, o zaświadczenie w obliczu Tronu, przez naczelnicze Swoje pośrednictwo, o całym tuteyszey Gubernii Zgromadzeniu Szlachty, o zawartych tu jego wynurze-

niach, a razem zaświadczyć i o tym, że Szlachta Gubernii Wileńskiej nigdy nie zdradzi obowiązku przysięgi swojej, lecz przeciwnie w każdym zdarzeniu zachowa nienaruszenie iey świętość.

Pomimo upadku rolnictwa, który dotknął obywateli tuteyszey Gubernii w ostatnich trzech latach, z przyczyny nieurodzaiow i różnych nieszczęśliwych zdarzeń, które i Jaśnie Wielmożnemu Panu nie są niewiadome, Szlachta Gubernii Wileńskiej, pragnąc ochoczo okazać NAYJAŚNIEJSZEMU MONARSZEWI swojemu prawdziwą gotowość na jego rozkazy i skarbić przez to NAYWYŻSZE zadowolenie, nie dopuści przewyższyć siebie żadney inney prowincyi w wypełnieniu powinności swojej i obowiązku.

Jako Marszałek Szlachty udać się pod opiekę Jaśnie Wielmożnego Pana, najbliższego Naczelnika swojego, z nays pewnością nadziei prośbą, o zanieśenie do Tronu objętych przedmiotów, w zupełnem zostając przekonaniu, równie o prawości prośby Szlachty, iako i o dobrych chęciach ku niej Jaśnie Wielmożnego Pana, przez tyle lat dowodami stwierdzonych.

(podpisano) Józef Gorski.

Ner 1541
26 grudnia 1830 roku
M. Wilno.

Sankt-Petersburg dnia 19 grudnia.

D. 15 t. m. Hrabia Ludolf, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Króla Obojga Sycylii, miał szczęście na prywatney audyencji złożyć Jego CESARSKIEY MOŚCI listy wierzytelne Jego Królewskiej Mości Ferdynanda IIgo.

— NAYWYŻSZY RESKRYPT do Jego Królewskiej Wysokości Główno-zarządzającego drogami komunikacyi, Xiążęcia Alexandra Wirtemberskiego.

Ze szczególniejszém zadowoleniem czytałem przedstawioną Mi przez Waszą Królewską Wysokość sprawę z działań Głównego Zarządu dróg komunikacyi roku 1830go. Nowo wykonane obszerne roboty i czynne wypełnienie Moich zamiarow, ku pomocy do postępow narodowego przemysłu i na przyszły czas, zaświadczaia o niezmordowanych trudach Waszey Królewskiej Wysokości około ulepszeń, w wydziale dróg komunikacyi. To wkłada na mnie przyjemny obowiązek oświadczyć Waszey Królewskiej Wysokości zupełną Moją wdzięczność, za nieprzerwane Jego starania o dobro Państwa, i razem z tém zapewnić Go o szczerem Moim ku Niemu poważeniu.

(podpisano) N I K O Ł A J.

St-Petersburg 7
grudnia 1830.

— P. Jenerał Marszałek Polny Hrabia Dybiez-Zabałkański, na wyjeździe z Berlina, miał zaszczyt, z okoliczności udarowania Go przez N. K. J. Pruskiego bogato brylantami przyozdobioną szpadą, otrzymać następujący J. K. M. reskrypt:

Szanowny Panie Marszałku Polny!

Nie mogę widzieć WPana, ztąd oddalającego się; nie udarowanego czémkolwiek na pamiątkę WPana tu przebywania. Przyym ci posyłającą się przytęm szpadę, na dowod szczególnego Moiego ku WPanu poważenia i na dowód uznania znamienitych zasług, iuż w wielkiej walce za sprawę prawości i z wiekopomną stawa w ostatniej wojnie na zaszczyt Chrześcijaństwa, przez WPana okazanych. Wielkiemi

W Pana przymiotami wojennemi, W Pana sprawiedliwości i umiarkowaniem, w zupełności W Pan wykonałeś zamiary cnotliwego Monarchy Swoiego, i dałeś powód do naysłodszej nadziei dla przyszłości, jeżeli dobro narodów i sprawę prawości raz jeszcze zapotrzebują, ażebyś W Pan wy dobył swój oręż. Prosząc Boga, ażeby miał W Pana w świętej swojej opiece, zostaję ze szczególniejszym ku W Panu szacunkiem.

Fryderyk Wilhelm.

— D. 16 t. m. Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie Korpusu Gwardyi mieli zaszczyt być przedstawianymi, przez Jego Cesarską Wysokość Wielkiego Xiążęcia Michała Pawłowicza, P. Jenerałowi Marszałkowi Polnemu Hrabu Dybiczowi - Zabalkańskiemu, w galerii Zimowego Pałacu Jego Cesarskiej Mości. — D. 18. J.W. Hrabia Marszałek Polny, w końcu godziny 4tej z południa, wyjechał stąd do Wojska Działającego.

— Przez najwyższy rozkaz dzienny, z dnia 13go grudnia, Jego Cesarska Mość oświadcza zupełne swe przyznanie, Dowódcemu Oddzielnym Korpusom Gwardyi Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Xiążciu Michałowi Pawłowiczowi, za odznaczający się we wszystkich częściach porządek i sztykowność, znalezione przez Jego Cesarską Mość, podczas dzisiejszej parady kościelnej Leib-Gwardyi Półku Finlandzkiego; również oświadcza Najwyższe Swoje zadowolenie: Naczelnikowi zgłowy dywizyi Gwardyi pieszej Jenerał-Porucznikowi Uszakowemu i mu; Dowódcemu 4tej dywizyi piechoty gwardyjskiej Jenerałowi Maibrowi Poleszczemu i mu; Dowódcy Leib-Gwardyi półku Finlandzkiego Jenerał-majorowi Bernikowemu i mu, oraz wszystkim PP. Sztab i Ober-Oficerom; niższym zaś rangom przeznaczając po rublu, po funcie ryby i po porcy wódki na każdego. (G.S.P.)

— D. 16 t. m. wyjechał stąd do Białego Stoku, Jenerał-Adjutant Hrabia Tol.

— Minister spraw wewnętrznych, Jenerał-Adjutant Hrabia Zakrewski, obwieszcza, iż na skutek Najwyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu d. 14 grudnia, wyjeżdża z Tambowa do St. Petersburga. (R.I.)

— Prezydent Senatu Królestwa Polskiego, Hrabia Zamoyński, przybył tu d. 15 t. m. (G.S.P.)

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 12 grudnia.

Podług wiadomości z Tangeru pod dniem 9 listopada, poselstwo Cesarzkie przybyło tu z Mequinez, po odbyciu dnia 30 października audyencji pożegnania u Sułtana, który ponawiał zapewnienia szacunku i przyjaźni dla J.C. Mości. Minister Bendris złożył posłem oświadczenie Sułtana, przez które P. Schusboe, jenerałny konsul duński w Tangerze, upoważniony jest do sprawowania interesów konsulowskich Austrii. Poselstwo wyjechało z Mequinez dnia 1 listopada i przybyło dnia 8 do Tangeru; gubernator wysłał dniem przedtem syna swego na jego spotkanie, i sam oczekiwał nań w pewnej odległości od miasta, w towarzystwie swojej konnej gwardyi i garnizonu; forteca powitała posłów 21 wystrzałami działowymi. Poselstwo gotowało się odbić do brzegu na okręcie z cesarskiej marynarki, który nań oczekiwał w Tangerze. (J. d. S. P.)

FRANCYA.

Paryż d. 13 grudnia.

Izba Parów, posiedzenie dnia 9 grudnia. — Z porządku dziennego roztrząsają na ogólnem zebraniu projekt do prawa o nagrodach narodowych. Nikt nie domaga się głosu we względzie całości prawa. Przystępują do roztrząsania artykułów:

P. Dreux Brézé zabiera głos nad jednym z nich. „Słuchacie zawsze utyskiwań tych, którzy się do was udają, spodziewam się, że zechcecie i mnie udzielić tę łaskę. Daleki zupełnie jestem od przeciwnienia się prawu, pragnę nawet rozciągnąć jego dobrodziejstwo. Wielka liczba żołnierzy z ex-gwardyi zostało skaleczonych w

dniah lipcowych, i odmawiają im wniścia do szpitalu inwalidów.” Szanowny par użala się potém, że ozdoby, żądane przez Jenerała Clausela, mają być dane nowo przybyłym, nie zaś tym, którzy odbyli kampanię.

Marszałek Jourdan: Nie wiem czy postępek wspomniany przez P. Dreux-Brézé jest prawdziwy, to wszystko, co mam powiedzieć, jest, iż wielu żołnierzy ranionych, zostało przyiętych do szpitalu, i że otrzymało pomoc, iakiey ich stan wymagał.

Wielu członków żądać jeszcze głosu; ale krzyki do głosowania dać się słyszeć mocno, i roztrząsanie jest zamknięte. Wszystkie artykuły są następnie iedne po drugich przyięte.

Hrabia Molé wezwany jest na mównicę dla uczynienia rapportu o projekcie do prawa względem wystawienia 80,000 ludzi. W świetnej i patriotycznej mowie, P. Molé wnioskuje za przyięciem. Izba przystępuje niezwłocznie do roztrząsania całego prawa.

P. Fitzjames prosi o głos: „Rząd udaje się do nas w bronienu honoru i niepodległości kraju; ma on prawo spodziewać się po nas pomocy. W rzeczy ocalenia Francyi opinie ustają, wszystko jest francuzkiem. Takie są moje osobiste uczucia. Jednakże doznaję iakiejsz niespokojności, i nie lękam się powiedzieć ministrom kilku prawd, które sądzę być pożytecznymi dla Francyi. Dziękuję im za zapewnienie, iakie nam uczynili w tych ostatnich dniach o nadziei, iaką mają, że pokoy będzie zachowany. Francya go pragnie, ale ma obawia się wojny. Co się tyce pokoiu, rząd go chce; lecz gdy czytam to wszystko, co piszą, mamże wierzyć, że wszyscy go pragną? Śmieje więc mówię, iż znajduje się we Francyi silna partya, która wyzywa do męstwa. Partya ta, znacie to sami, iak ją, chociaż stara ją zaprzecć swojego bytu; tak, spokojność Europy jest zagrożoną, nie przez potęgę ukrytą, ale przez potęgę, która skończy na zniszczeniu nas. Szanowny par wyrzuca rządowi, że niema ufności w swoich własnych siłach, w elektorach, którzy dla ważnej próby przysłali mu ludzi, przyiaciół pokoiu, w gwardyi narodowej, która pragnie tylko utrzymania pokoiu powszechnego. Rząd, powiada on, ogłosił zasadę nie wdawania się. Są to słowa godne pochwały w ustach ministra. Rząd dotrzyma swego słowa, iestem tego pewny; ale partya, o której mówię, czy będzie podobnie postępowała? nie stara się ona rozsiewać zamieszki za granicą, a cudzoziemcy nie będąż rościć pretensyi do naszego rządu?

P. Fitzjames kończy mówiąc, że się spodziewa, iż rząd nie wezmie za złu uwag, które mu podaje, i głosuje za projektem.

Po wysłuchaniu admirała Verhuel, względem prawa, roztrząsanie ogólne zostało zamknięte, i prawo przyięte artykuł po artykule.

Hrabia Mollier przemawia w imieniu komisyi, obowiązanej do roztrząśnienia prawa o skarbie, i wnosi przyięcie prawa. Izba przystępuje niezwłocznie do głosowania. Nikt nie prosi o głos za całością, i prawo zostaje przyiętym, artykuł po artykule bez roztrząsania.

Izba deputowanych, posiedzenie dnia 10 grudnia. Z porządku dziennego roztrząsają projekt prawa, zawierający żądanie kredytu tymczasowego na rok 1851.

P. Jolivet zabiera głos przeciwko temu projektowi. Mniema on, że wina są towarem, który, chociaż jest powszechnego użytku, nie jest iednakże pierwszej potrzeby. Narody także, na przykład Anglia, przekonały się, że podatek od napoiów jest podatkiem, który ciężżył z najmniejszą niestosownością na ludach. Mówca kończy żądając utrzymania teraźniejszego prawodawstwa, właściciele winnic poznają prędzey czy później, że podatek ten nie jest dla nich szkodliwym w tej chwili, kiedy potrzeba szukać źródła złego w nadmiarze produkowania. Mówca iednakże głosiue za projektem.

P. Lafitte: Izba nie ma się zajmować roz-

trząsaniem prawa o napoiach, tylko; ma tylko zająć się umniejszeniem 40 milionów, które rząd, przystając na żywe domaganie się, osądził za rzecz potrzebną uczynić na korzyść właścicieli krain winorodnych. Kwestya więc jest taka: czy przyjąć ograniczenia, podawane przez rząd w podatku o napoiach, czy też przestać na prawodawstwie już istniejącem co do tego podatku.

Przystępują do roztrząsania artykułów:

Art. 1. poprawiony przez komisya: „Podatki uboczne, upoważnione przez prawo z dnia 2 sierpnia 1829 roku znowu pobierane będą tymczasowie za pierwszy kwartał 1831 roku. Podatki uboczne upoważnione przez wspomniane prawo pobierać się będą aż do dnia 1 maja 1831 roku, z zachowaniem wyjątków objętych w artykule 3, 4, 5 i dalszych. Przyjęto.

Art. 2. Wybieranie 4ch opłat prostych w głównych dodatkowych centymach, odbywać się będzie podług popisów z 1830 aż do ułożenia popisów z 1831 roku. Nie będzie wydawane ostrzeżenie płaćcym podatki, lecz tylko łagodne napomnienie wyrażające datę obecnego prawa. Przyjęto.

Art. 3. Od dnia 1 przyszłego stycznia opłata przywozowa od napoiów zostanie zniesioną w miastach, mających mniej nad 4,000 dusz; opłata szczegółowej sprzedaży będzie tylko pobierana rachując po 10 procentów od ceny sprzedaży; opłaty od cyrkulacji, spożycia, przywozu, nagrody przy wjazdach do Paryża, warzenia piwa zostaną zmniejszone stosownie do taryf przyłączonych przy tym prawie. Przyjęto.

Art. 4. Handlujący napoiami będą wolni od opłacania szczegółowej opłaty, w sposób zaspakowania z góry osobistego lub zbiorowego; rady municypalne mogą też głosować za zniesieniem iey wewnątrz miasta, i zamienieniem iey na sposób już to iedney taryx od przywożonych już na inny sposób uzyskiwań, iak są upoważnieni do nakładania podatków na wydatki gminne. — Przyjęto.

Art. 5. Artykuł 2 prawa z dnia 17 października 1830 roku będzie wykonywanym w miejscach, gdzie pobieranie podatku od napoiów, zostanie przerwaniem. — Przyjęto.

Art. 6. Dozwolony jest ministrom, na wydatki w ich departamentach w ciągu roku 1831, kredyt tymczasowy na sumę 300 milionów, która zostanie rozdzieloną między nimi przez postanowienie królewskie, zapisane w dzienniku praw. Przyjęto.

Art. 7. Minister skarbu upoważniony jest do puszczenia w obieg biletów skarbowych, których utworzenie zostało upoważnione przez art. 6 prawa z dnia 2 sierpnia 1829 roku w sumie 15 milionów. Wrazie niewystarczenia; zaradzi się temu w sposób wypuszczenia dodatkowego, które ma być upoważnione przez Króla, i które zostanie podane do potwierdzenia prawodawczego na przyszłym posiedzeniu izb. Przyjęto.

— Dnia 11 Król przyjmował na prywatnym posłuchaniu Xięcia *Castelcicala*, który złożył listy J. K. Mości *Ferdynanda II*, Króla Obojga-Sycylii, które utwierdzają go w godności nadzwyczajnego posła przy dworze francuzkim.

— Oto jest postanowienie, podług którego postępować będą w rozprawach processu dawnych ministrów:

Pisarz sądowy odczyta postanowienie izby deputowanych, i ostatni wyrok ułożony w czasie namowy izby parów, które stanowią rzeczywiste akt oskarżenia. Po przeczytaniu ieden z komisarzów wyłoży pokrótce przedmiot oskarżenia, i prosić będzie, izby przystąpiono do słuchania oskarżonych i świadków. Rozpoczyna się spory. P. *Persil*, ieden z komisarzów wyłoży tryb oskarżenia, potem obrońcy czterech ministrów zabiorą głos. P. *Martignac* stanie w obronie Xięcia *Polignac* i roztrząsać będzie wszystkie kwestye ogólne, polityczne i przygotowawcze do sprawy, które są przywiązane do ogólnej obrony. P. *Hennequin* bronić będzie P. *Peyronnet*; P. *Sauzet* P. *Chantelauze*; a P. *Grennietz* P. *Guernon-Ran-*

ville. Po wysłuchaniu adwokatów, PP. *Berenger* i *Madier de Montjau* podzielią się w obronie. P. *Madier de Montjau* trzymać się będzie dowodów prawnych; a P. *Berenger* kwestyi sądowych i politycznych. Zapewniają, że P. *Sauzet* odpierać będzie wszystkich swoich współtowarzyszów.

Jak tylko proces ministrów się rozpocznie, zabroniono będzie osobom, które wstąpią na trybunę sądu parów, wynieść w ciągu posiedzenia pod iakimkolwiek bądź pozorem.

— Gazeta poranna donosi że nastąpi wybór czterdziestu parów, z których siedemnastu będą wzięci z sądu parów stu dni, trzej ze dworu Króla *Ludwika Filipa*, i blisko dwudziestu z izby deputowanych. Ta gazeta w tych wyraża się słowach:

„Z liczby siedemnastu parów, wybranych z izby kwietniowej 1815go roku, wymieniamy Xięcia *Bassano*, Hrabiego *d'Aubusson*, Xięcia *Beauveau*, ienerałów: *Gerarda*, *Bertranda*, *Droueta*, *Lariboissier*, *Lobau*, *Grouchy*, *Clausel*, PP. *Flahaut*, *Davilliers* i t. d.

„Ze trzech parów, znajdujących się przy terazniejszym dworze, wymieniamy PP. *Athalina* i *Rohan-Chabot*.

„W izbie deputowanych, oprócz kilku nazwisk, których położenie w towarzystwie dostatecznie zdać się wymieniać, ale w których przyysciu z iedney izby do drugiej będzie miany wzgląd zapewne na wyższe uwagi polityczne, co do interesu kraju i rządu reprezentacyjnego, wymieniamy PP. *Thiard*, *Sebastiani*, *Dupont* (del'Enre), *Bertin-Devaux*, *Hummann*, *Rambuteau*, *Cambon*, *Grammont*, *Royer-Collard*, *Lascaours*, *Lepelletier*, *d'Aulnay*, *Lefont-Blaniac*, i t. d.

„Oprócz wybranych z izb, wymieniamy Xięcia *Moskowa* i admirała *Rigny*.”

Na tey liście jest 29 nazwisk, znajdujących nazwiska szesnastu ienerałów wojska lądowego i morskiego: ieden tylko z nich P. *Davilliers*, który jest człowiekiem dowcipnym; zresztą nie liczą tam, ani iednego uczonego, ani iednego poety, ani iednego artysty. (*J.d.S.P.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 10 grudnia.

Gazeta dworska przedstawia następny skład bióra kontroli do interesów indyjskich: P. *Ch. Grant*, lordowie *Goderich*, *Melbourne*, *Palmerston*, *Grey*, *Althorp*, M. M. *Wynn*, *Sullivan* sir *Jas. Macdonald*, sir *Jas. Mackintosh*, PP: *R. Grant* i *H. Ellis*. Mianowanie P. *Ch. Grant*, prezydentem tego bióra zdać się zapowiadać, że ministerium ma zamiar znieść monopolium kompanii Wschodnio-Indyjskiej, i ustanowić handel wolny herbata, środek, który znajdzieć tym mniej przeciwników, że ostateczna kłótnia kompanii z Chinami skończyła się zupełnie ze szkodą pierwszej i postawiła handel *Kantonu* w daleko gorszym stanie, a niżeli kiedykolwiek mógł się znajdować. Mianowanie lorda *Goderich* na ministerium osadzi nadzieję, że systemat liberalny podobnie i w niem będzie zaprowadzony; powiadają, że zamierza sobie przyjąć systemat zniesienia niewoli, iak na wyspie *Kubie*.

— Sir *F. Lamb* został mianowany posłem do *Wiednia* na miejsce lorda *Cowley*, który jest natychmiast oczekiwany w Londynie.

— Ministrowie mają zamiar zaprowadzić oszczędność znaczną w liście cywilney i plan zmniejszenia opłaty urzędników celnych jest także gotowym; powiadają, że ostatecznie to zmniejszenie sięgać będzie tylko do tych, którzy pobierają więcej 200 funtów szterlingów rocznie.

— Na posiedzeniu izby niższej dnia 9, kanclerz skarbowy podawał projekt do wyznaczenia komitetu śledczego, dla zmniejszenia opłat; projekt ten przyjęty został z żywym zadowoleniem i z powszechnym potwierdzeniem, i komitet został wyznaczony. Bil tyczący się regencyi został powtórnie odczytany.

— Wiadomość, która się rozeszła w tych dniach ostatnich, iż Xięże *Richmond* został mianowany

wice-królem Irlandyi na miejscu margrabiego *Anglesea*, jest zupełnie bezzasadną.

— *P. Henry Cockburn* został mianowany strażnikiem ieneralnym Szkocyi.

— Pożary na nieszczęście rozpostrzeniły się aż do *Kumberlandu*, na granicy Szkocyi.

— Gazeta *Times* utrzymuje, że podług umiarkowanego rachunku wybor *Liverpoola* miał kosztować od 70 do 80,000 funt. szterlingów PP. *Ewart* i *Denison*.

— Drukarze londyńscy mają się zebrać na ieneralne zgromadzenie, w celu ułożenia petycyi do parlamentu, żądając zmniejszenia prawa stępla i taxy ustanowionej na gazety.

— Powiada, że Lady Karolina *Ashley*, córka hrabiego *Shaftesbury*, zostanie poślubioną *P. Neeld*, staremu prawnikowi, dziedzicowi niezmiernego majątku zmarłego *P. Rundelt*, *Ludgata Hill*. *P. Neeld* nabył wspaniały dom margrabiego *Bath* na *Grosvenor-Square*, i wyznaczył powiada, swoiey żacney zaręczoney, dożywocie takie, iak i dla żiężney *Buccleugh*.

— Gazety z *Jamayki* pod dniem 14 października potwierdzają wiadomość, iż *Bolivar* został znowu mianowany prezydentem Kolumbii, i ogłasza, iż odezwę, którą uczynił dnia 18 września w *Kartagenie*.

— Gazety brazylijskie dochodzą do dnia 10 października. Wiadomość o wypadkach lipcowych we Francyi została tam przywieziona przez fregatę *Prince Imperial*, która wypłynęła z *Brestu* dnia 7 sierpnia. Cesarz rozkazał nie przypuszczać więcej osadników, aby nie podawali umów, warunkujących umyślnie ich wprowadzenie do Brazylii. *J. C. Moś* przyjął uwolnienie się od obowiązku *P. Colman*, ministra interesów zagranicznych, którego teka została tymczasowie powierzona margrabiemu *Paranagua*, ministrowi marynarki. Przez postanowienie z dnia 30 września, Cesarz mianował ministra skarbu i prezydenta skarbu publicznego *P. Jose Antonio Lisboa*, na miejsce margrabiego *Barbaceny*, którego rachunki nie mogły być prawnie sprawdzone, dopóki utrzymywał swoją tekę. *P. Jose Antonio de Silva Maia* został mianowany ministrem spraw wewnętrznych na miejscu margrabiego *Caravello*, uwolnionego od służby.

— Jeżeli można dać wiary gazecie *Limerick Post*, było w mieście *Limerick* nie mniej nad 30,000 ubogich, pozbawionych wszelkiego sposobu do utrzymania się.

— Pierwszy okręt parowy, który zwiedził Chiny. Okręt parowy *Forbes* przeznaczony do przeprowadzenia *Jamesiny* do Chin, opuścił ujście *Gangesu* dnia 14 marca; przybył do *Sincapour* dnia 27 tegoż miesiąca, a wypłynął zamtąd dnia 30. Przebył on przestrzeń z tego miejsca do *Macao* w dniach 19; zarzucił tam kotwicę dnia 18 kwietnia. Pierwszy to jest okręt parowy, który zwiedził Chiny, wzbudził on powszechne podziwienie tamecznych mieszkańców, którzy nie mogli pojąć, iakim sposobem okręt bez żagli płynął na obszernym morzu. Powrót *Forbesa* do *Sincapour* uskutečnił się w dniach 18; ale był przymuszony używać wiele razy żagli, niemogąc nigdzie znaleźć suchego i stosownego drzewa.

— Wiadomości o podróżującym *Landerze*. Otrzymano w Londynie wiadomości o podróżującym *Landerze*, który ma przebiegać znowu środek Afryki. Wylądował on dnia 23 marca w *Badagry* od strony Gwinei. Przebył szczęśliwie kray *Badagarski*, podróż siedmiodniową wewnątrz. Wiezie on podarunek dla króla *Jouri*, w którego ręku zapewniają, że się znajdą papiery *Mungo Parka*; natychmiast skoro je odkryje, *Lander* zamierza zwiedzić jezioro *Tchad*, odkryte przez *Oudney*, *Clappertona* i *Denhama* i obejrzyć tam całe pobraże. (*J.d.S.P.*)

— Dnia 10 —

P. J. Kempt przypuszczony był do ucałowania ręki *J. K. M.* z okazji mianowania go wielkim mistrzem artylleryi.

— Uważają, powiada gazeta *Sun*, za szcze-

gólniejszy zbieg rzeczy, że lord *Brougham*, który jest fundatorem, naczelnikiem i główną podporą uniwersytetu londyńskiego, został teraz, z urzędu lorda kanclerza, naczelnikiem kolegium królewskiego w Londynie, które, jak wiadomo, założone było wyrażnie przeciw temu uniwersytetowi; mniemają wszelako, że ten zbieg rzeczy będzie dla obu zakładów pomyślnym.

— *J.P. Jeffrey* zostaje przez swe mianowanie członkiem izby niższej, gdzie się spodziewają, że jego wymowa będzie mogła zastąpić wymowę *J.P. Brougham*.

— *J.P. James Mackintosh* został nanowo wybrany członkiem izby niższej; lord *Waterpark* został wybrany na miejscu lorda *Brougham*; *J.P. J. Graham*, pierwszy lord admiralicyi, został podobnie nanowo wybrany w hrabstwie *Kumberlandzkiem*.

— W *Cambridge*, 4go tego miesiąca, biegały ważne obawy: był to dzień targowy, i pospólstwo zagrażało napaścią na miasto. Przedniejsi mieszkańcy i 1,500 studentów wykonali przysięgę na *Konstablów* nadzwyczajnych; studenci oświadczyli, że gotowi byli udać się na punkt, w których bezpieczeństwo osób i własności byłoby zagrożone.

— Osadnicy rzeki *Łabędziej*, chętni się, że nie doznają niespokojności od krajowców; rzeczywiście aż do 5go maja nie doznawali od nich żadnej przeszkody; ale w tym dniu krajowcy chcieli zrabować osadę *Perih*, i osadnicy musieli wytrzymać bitwę.

— Mamy wiadomości z *Laguayra* od dnia 8 października. Wiadomość o oddziaływaniu w *Bogocie*, za *Boliwarem*, zrobiła w *Wenezueli* wrażenie niepomyślne i stała się pobudką do przygotowań wojennych, na przypadek, gdyby się kusono o użycie siły, w celu połączenia tej prowincyi z rzecząpospolitą. Kongres *Wenezuelski* oświadczył, że na przyszłość stolicą *Wenezueli* będzie *Walencya*.

— Listy z *Buenos-Ayres* dochodzą do końca września, i wiadomości w nich zawarte są najniepomyślniejsze. Wojna domowa zdawała się znowu przygotowaną i wielu negocyantów prosiło o paszporta do opuszczenia kraju; wszelako nie mogli jeszcze ich otrzymać do czasu wywieścia tych listów.

S Z W A Y C A R Y A.

Lauzanna dnia 3 grudnia. Szwajcarya okazuje się dziś w naszej posępnym widoku, i spokojność zrazu żywo zagrożona, przystępuje powoli do poruszeń, które żarzą ją iey utrzymanie. Podług wszelkich wiadomości, nie będziemy oplaćkiwali tych scen burzliwych, które nieodstępne są od rewolucyi, a *Szwajcarya*, zawsze postępująca podług praw, zawsze wierna swoim dawnym zwyczajom, zdaleka tylko poglądać będzie na zaburzenia, świat uciemiężające. Z resztą żaden czyn tyrański administracyi nie dał powodu do poruszeń ludu. Wszędzie, gdzie się lud zgromadził, oddał sprawiedliwość swoim rządóm, oskarżał tylko swe instytucye i nie żądał, iak ulepszeń wspólnych. Równie też pochwalić należy umiarkowanie rządów. Przez źródki pełne mądrości: sprowadziły one burzenie się ludu do poruszenia porządnego. W *Zurychu*, w *Lucernie*, w *Argowii*, w *Solurze* nowe się umowy układały, ulepszenia są przyobiecane, zaręczenia są dane, i rzady stowarzyły się z powszechnym uniesieniem. Wszędzie rozważania narad były poważne, uroczyste, natchnione przez przywiązanie mocne do oyczyzny, i przez potrzebę zachowania iego, iak było zawsze szlachetnym i czystym.

Lucerna. Wielka rada na posiedzeniu swém dnia 26 listopada, uczyniła następnne postanowienie na petycyę, która iey była przedstawioną dnia 21:

1. Ma być uczynione odmiany w konstytucyi kantonu już istniejącej. 2. Odmiany to będą rozważane i podane przez kommissyę wybraną z łona wielkiej rady; nadewszystko ma ono mieć wzgląd na skład reprezentacyi, bardziej stosowny do zasad republikańskich, na ulepszenie

DODATEK

W ilno dnia 29 Grudnia o. s. 1830 roku.

systematu wyborczego na zniesienie mieysc dożywnych i urzędów państwa. 3. Konstytucya zmodyfikowana będzie podana do potwierdzenia ludowi. 4. Taż sama kommissya użyje projekt jakim sposobem konstytucya odniesiona ma być przyprowadzona do wypełnienia. 5. Nakoniec praca ta, która ciągnąć się będzie bez przerwy, gdy się ukończy, mała rada zostanie o tém uwiadomiona, iżby wielka rada mogła być niezwłocznie zwołana.

Solura. Wielka rada, na posiedzeniu swém dnia 26 listopada, uczyniła następnę postanowienie, które zapewni bez wątpienia spokojność kantonu:

1. Nastąpi przejrzenie konstytucyi krajowej
2. Praca ta poruczona będzie kommissyi wybranej z łona wielkiej rady.
3. Kommissya ta, która ma być złożoną z 17 członków, utworzoną będzie z 8 członków małej i wielkiej rady miasta, i z równej liczby członków ze wsi; 17ty członek zostanie wybrany ze składu wielkiej rady.
4. Kommissya ta, której odesłane będą petycje już otrzymane od gmin kantonu przedstawi małej radzie najdłużej w przeciągu miesiąca, swoje wnioski we względzie projektowanego przejrzenia; a mała rada najdalej w przeciągu 15 dni po otrzymaniu, zwoła nadzwyczajnie wielką radę w celu złożenia jej ostatecznego projektu razem ze swojemi postrzeżeniami.

Bern dnia 8 grudnia. Dnia 6 wieczorem znaczna kupa uzbrojonego ludu z gmin katolickich kantonu *Argowskiego*, weszła do *Arau*, i rozłożyła się w mieście i w okolicach. Zdaje się, że kilkaset dawniejszych żołnierzy z będących przedtém regimentów szwajcarskich, utrzymywanych we Francyi, miało czynny udział w tych poruszeniach, i że szli na czele mieszkańców gmin. Nasz rządca kantonu, zwołał przez okólnik pod dniem 7 seym nadzwyczajny do *Berny* na dzień 23.

(J. d. S. P.)

Szwecya.

Sztokholm dnia 7 grudnia.

Dnia 28 listopada krana, 200 wystrzelów działowych obwieściły obchod tysiącletniej rocznicy, wprowadzenia wiary chrześcijańskiej do Szwecyi. Uroczystość ta obchodzoną była w całym królestwie; szczególniej była zajmującą na małej wyspie *Björko*, na tém samém mieyscu, gdzie podług podania, późniejszy apostoł *Angarius* przybył opowiadać Ewangelię przed tysiącem lat.

— *Margrabia St. Simon*, został mianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym króla francuzkiego przy naszym dworze, na mieyscu hrabiego *Montalembert*; *P. Tallenai* spełniać będzie do jego przybycia obowiązki sprawującego interessa. (J. d. S. P.)

Bawaria.

Monachium dnia 10 grudnia.

Odkryto blisko wsi *Wondreb*, w niewielkiej odległości od *Tirschenreuth*, warstę ziemi porcelanowej, bardzo delikatnej, białej, i najlepszej własności; próby, które uczyniono przedstawiły wypadki zupełnie zadowalniające. Wydobywanie tej ziemi jest bardzo łatwe; warsta bowiem jest obszerną i głęboką. Położenie wsi, którą przepływa rzeka *Wondreb*, dostatek drzewa w okolicach na umiarkowaną cenę, nakoniec łatwość komunikacyi przychylają się nadzwyczajnie do założenia fabryki porcelany w tej okolicy. (J. d. S. P.)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 14 grudnia.

Garnizon *Bois-le-Duc* liczy 4,000 ludzi.

— *Courant Harlemski* zawiera następujący artykuł: „Podług wiadomości prywatnych z *Bruxelli*, pod koniec listopada otrzymanych, po części przez pisma angielskie, a po części przez *A-*

kwi-gran, panowało tam posępne zadziwienie. Nie widać już pojazdów na ulicach, gdyż wszystkie prawie kanie zostały wzięte na potrzebę wojska; wszystkie fabryki zostawały nieczynne wyroby, które znajdowały wprzód korzystny odbyt w kraju i za granicą, przedawane były za szóstą część dawniejszej ich ceny; więcej 700 domów było niezamieszkanym; w *Leodum* myśla tylko o wybraniu podatków, a Rząd tymczasowy nie śmie ich domagać się. Tymczasem klasa bardzo liczna ubogich i rzemieślników bez roboty jest ciężarem dla majątnych mieszkańców. Toż samo dzieje się i w innych miastach: *Gandawa* naprzykład, liczy teraz w murach swoich 25,760 ubogich, którzy są utrzymywani przez komitet dobroczynności, nie licząc w to 1,900 rzemieślników.”

— *Libri Bagnano*, wydawca wprzód wychodzącego *National* w *Bruxelli*, terazniejszy gazety *Hagskiej* wyjechał do Anglii. (J. d. S. P.)

Bruxella dnia 15 grudnia.

P. Surlet de Chokier został wybranym dnia 11, prezydentem kongressu na jeden miesiąc, większością 135 głosów przeciwko 11.

— Kongres odrzucił w komitecie jeneralnym projekt utworzenia senatu, większością 133 głosów przeciwko 58.

— Liczba ubogich familii w *Gandawie*, zapisana na liście zwyczajnej, wynosi do 3,200; otrzymują one pomocy miesięcznej od 4100 do 4200 złotych; liczba familii, które są umieszczone na liście nadzwyczajnej, wynosi około 4,000, otrzymują one co tydzień pomoc od 2,000 do 2,100 fr.

— Wiele wozów pod mocną eskortą wyjechało dnia 9 z 400,000 ładunkami działowemi do korpusu jenerała *Niellon*. (J. d. S. P.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 30 listopada.

Będziemy mieli ministra spraw wewnętrznych; sądzą, że wybór królewski na to nowe ministerium padnie na *P. Aronja*, tym sposobem większość przechyliłaby się na stronę umiarkowaną ministerjum. (J. d. S. P.)

SPRAWY GRECKI.

Syra dnia 29 października.

Wyspa *Negrepoint* zostanie nakoniec opuszczoną przez Turków; *Omer Basza* czyni już do tego wszystkie przygotowania. Spodziewamy się zawsze jeszcze, że ładowi greckiemu dana będzie obszerność tak pożądana; jeżeli jednak nasz byt nie jest zapewniany przez związek innych wypadków politycznych w Europie bardzo ważnej wagi. Tymczasem wszystko, chociaż postępuje w górę, lecz powolnie z przyczyny niedostateczności środków. Na rok przyszły zbiory będą obfite, gdyż każdy będzie mógł spokojnie uprawiać swoje pole, a ubodzy otrzymają pomoc, nieodbitą potrzebą. Zaufanie wzrasta i handel, oraz przemysł się ożywia. Listy z *Nauplii* donoszą, że admirałowie mocarstw sprzymierzonych udali się do *Aten*. (J. d. S. P.)

WŁOCHY.

Rzym dnia 4 grudnia.

Kardynałowie naczelnicy porządku zebrali się dnia 2 u kardynała *Pacca* i postanowili odbywać *Conclave* w pałacu Kwirynalnym, jeżeli inni członkowie obecni ze świętego kolegium nie uczynią żadnego zarzutu na ten projekt. — Dnia 3 ciało zmarłego Papieża zostało przeniesione z wielką okazałością do kaplicy Syktyńskiej w Watykanie. (J. d. S. P.)

Ogłoszenia.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński, przesyła do Redakcyi, dla umieszczenia w *Kuryerze Litewskim*, co następuje:

Roku 1830, grudnia 16 dnia, w *Żurnale Rządu Guberni Litewsko-Wileńskiego* zapisano:

Rząd ten, wysłuchawszy przełożenia Wileńskiego P. Gubernatora Cywilnego i Kawalera, pod dniem 14 terażniejszego grudnia z N. 20089, przy którym, przesyłając w kopii załączenie Litewskiego P. Wojeńskiego Gubernatora, z dnia 15 grudnia z N. 2362, z rozporządzenia Główno-Dowodzącego Działającą Armią, P. Jenerała Marszałka Polnego Hrabiego Dybicz-Zabatkąńskiego, następnego, względem sądzenia szpiegów, roznoszących i rozgłaszających buntownicze pisma i nowiny z Królestwa Polskiego, oraz zbiegów, przemieńców i przekrętców, sądem wojennym, w 24 godzinach i o dalszym, poleca temż Rządowi, dla ścisłego tego wypełnienia w tutejszej Gubernii, uczynić niezwłocznie należyte rozporządzenia; przyczem dać wiedzieć, że tenże P. Cywilny Gubernator, o wypełnieniu tego zaleci od siebie prosto Mieskim i Ziemskim Policyom, a szczególnie graniczącym z Królestwem Polskiem powiatów. Z pomenionego w kopii załączenia Litewskiego P. Wojeńskiego Gubernatora i Kawalera, do Wileńskiego P. Cywilnego Gubernatora, pod dniem 15 terażniejszego grudnia z N. 2362 następnego, okazuje się: że Główno-Dowodzący Działającą Armią, P. Jenerał Marszałek Polny, Hrabia Dybicz-Zabatkąński, z dnia 6 terażniejszego grudnia pod N. 37, uwiadomiał P. Wojeńskiego Gubernatora, że w terażniejszym stanie rzeczy w Królestwie Polskiem, usypawne buntownicy będą starać się, zwodniczmi ogłoszeniami, rozsiewaniem za pośrednictwem szpiegów i roznosicieli buntowniczych pism i nowin, tudzież różnemi tym podobnemi czynnościami, mieszać spokojność obywateli bliższych tego Królestwa gubernii. Dla oprzedzenia czego, żąda zwrócić szczególniejszą uwagę, i jeżeli gdzie tacy szpiegowie i roznosiciele buntowniczych pism i nowin okażą się, tedy kazać brać ich pod straż i oddawać pod sąd wojenny. Jeśli zaś, nadspodziewanie, podobni buntownicy okażą się i pomiędzy mieszkańcami w powierzonych temż P. Wojeńnemu Gubernatorowi guberniach, albo gdzie na kogokolwiek z nich iawne podejrzenie o związki z buntownikami, tedy i tych sądzić wojennym sądem, i skowe sądy kończyć w przeciągu 24 godzin i w żadnym zdarzeniu, prócz szczególnych potężnych z innemi ważnemi spółnikami, nie przedłużać ich daley nad dwie doby. Wyroki zaś o podsądnych, nieulegających karze śmierci, doprowadzać niezwłocznie do skutku podług prawa; a o podsądnych, ulegających pozbawieniu życia, wyroki przedstawiać do konfirmacyi Główno-Dowodzącego. Na skutek czego P. Litewski Wojeński Gubernator poleca P. Cywilnemu Gubernatorowi zalecić natychmiast wszystkim mieskim i ziemskim Policyom, a szczególnie powiatów, graniczącym z Królestwem Polskiem ponowić zalecenie, o jak najsurowszém ze strony ich pilnowaniu, dla zapobieżenia wszelkim od złe nysiącym ludzi usiłowaniam do pomieszczenia spokojności mieszkańców Gubernii Wileńskiej; w zdarzeniu zaś pokazania się gdziekolwiek takich szpiegów i roznosicieli buntowniczych pism i nowin, albo iawnego podejrzenia na kogokolwiek z mieszkańców w Gubernii o związki z buntownikami, tedy takich brać natychmiast pod straż, z opieczętowaniem wszystkich tych papierów, jakie będą przy nich podejrzanemi, i P. Wojeńskiego Gubernatora w tymże czasie z wyszczególnieniem zupełnym i przedstawieniem takich papierów uwiadomić, dla dania zalecenia Komendantowi, względem sądzenia ich wojennym sądem. O rozporządzeniu zaś w tej rzeczy terażnie uwiadomić. Rozkazali: dla powinnego i nieodmiennego, podług wyżej wspomnianego zalecenia P. Litewskiego Wojeńskiego Gubernatora i Kawalera, wypełnienia, wszystkim tutejszej Gubernii Policyom mieskim i ziemskim, także Prezydentem w nich Policmeystrom, Horodniczym i Kom-

missarzom ziemskim i od tego Rządu surowie zalecić przez ukazy: o czém Litewskiemu P. Wojeńnemu Gubernatorowi donieść, a kopią tej rezolucyi przestę do Kancellaryi P. Cywilnego Gubernatora i Kawalera. Autentyk podpisany przez PP. Zasiadających i p. świadczony przez Sekretarza.

Zgodno Sekretarz Kowalenok.

Z autentykiem czytał Powytczyk Jan Maciejewski.

Doniesienie.

Exemplarze *Noworocznika Litewskiego na rok 1851*, rozdawane będą w dniach 30 i 31 kończącego się miesiąca i roku; przeto po ich otrzymanie PP. Kolektorowie zechcą się zgłosić do wydawcy mieszkającego w domu Xięcia Puzyny przy zaułku Sto-Michalskim. Od daty niniejszego doniesienia, prenumerata na pomenione pismo ustaje; a następnie bilety od kolektorów wzięte, lub przez nich rozdane, waloru mieć nie będą. — Cena exemplarza r. s. 1 kop. 50; z rycinami na papierze kolorowym angielskim r. s. 2. Exemplarzów nabyć można u Wydawcy i w Redakcyi Kuryera Litewskiego. Wilno d. 29 grudnia 1850 r.

2 Powiewaź w Wilnie i Mińsku, fabrykańci tytoniu, pozwalają sobie używać mego herbu i imienia, dodając tylko małemi literami przed moim imieniem poniemiecku — nach — i gdy przez takie nadużycie kupujący może być łatwo zawiedziony, a moja Fabryka na tém cierpieć musi, dla tego iestem zniewolony podać do powszechney wiadomości, że moje tytonie nie tylko na paczkach sprzodu mają herb wycisnięty konno iadącego Kozaka z napisem mego imienia bez żadnego przydatku po niemiecku i po Rusku, ale też na tylney stronie iest pieczęć z takimże herbem i napisem mego imienia po Rusku wyrażonym. Po tych znakach, można rozpoznać wszystkie gatunki mego tytoniu i kto będzie na to uważał, może być pewnym otrzymania dobrego i niesfałszowanego tytoniu. Ryga 1 decembra 1830 r. Fabrykant tytoniu H. S. Kasaok. (1530)

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Podpisany uwiadamia Prześwietną Publiczność, iż z Apteki zeszłego Gryzera przy ulicy Dominikańskiej którą był zawiedował, przeniósł się do Apteki, przy ulicy Zamkowej w domie Kuntza pod Nrem 15 na przeciw Odwachtu obiętej od W. Wagnera a teraz oznaczony firmą *Stońca* z napisem *Apteka pod Stońcem Sawickiego*. Jeżeli od czasu bytności iego w Wilnie Prześwietna Publiczność była łaskawa na *Wody Mineralne* przez niego to zaprowadzone, śmie poohlebiać sobie, że i w tém nowém miejscu nie uchyli mu swych względów. Wody zaś mineralne są: *Selcerska, Emska, Marienbadzka, Gorzka*, i inne. w Wilnie r. 1850 grudnia 22 dnia. Stanisław Sawicki Urzędnik Farmacyi.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

3 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg komunikacji niniejszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami i świadectwami o stanie swoim do targu w Rządzie Horodniczym Lepelskim, dnia 13 następującego ianuaryi od godziny 11 z północy do 2giej popołudniu odbyć się mającego, z ostatecznym po nim przez trzy dni przetargiem, na dostawę w przyszłym 1831 roku do robot podług systematu berezyńskiego kanału, różnego rodzaju robotników i materyałów, w załączonej tu wiadomości poszczególnie wyrażonych; życzący, przybywszy do tego targu, mają widzieć i warunki, podług których ma się uskutecznić dostawa potrzeb. Za Sekretarza Masłow.

Wiadomość o drewnych i różnorodnych materyałach i robotnikach, potrzebnych do robot w 1831 roku podług systematu berezyńskiego.

Bierwion sosnowych:				Ilość.	P.	F.
Dług. 4 sąż. grub. 7 wierszkow.				1313	—	—
— 3 — — 7 —				1616	—	—
— 3 — — 5 —				688	—	—
— 4 — — 5 —				430	—	—
— 3 — — 8 —				9	—	—
— 4 — — 9 —				18	—	—
— 3 — — 9 —				1	—	—
— 4 — — 6 —				17	—	—
— 6 — — 8 —				16	—	—
— 3 — — 6 —				18	—	—
— 4 — — 8 —				5	—	—
— 3½ — — 7 —				176	—	—
Desek sosnowych grubości 9 cali:						
Dług. 4 sąż. grub. 2½ cali . .				417½	—	—
— 3 — — 2½ —				1076	—	—
— 4 — — 4 —				266	—	—
— 3 — — 3 —				145	—	—
— 3 — — 1½ —				1642	—	—
— 4 — — 2 —				377	—	—
— 3 — — 2 —				1002½	—	—
— 4 — — 1½ —				510	—	—
— 3 — — 1 —				646	—	—
— 4 — — 1 —				1079½	—	—
— 3½ — — 1 —				128	—	—
Zerdzi 3 do 4 —				2054	—	—
Dranie sztuk				2416	—	—
Lin okrętowych				—	7	20
— blokowych				—	4	—
Wierówek smolonych				—	13	20
Sadła wieprzowego				—	3	10
Goździ 7 i 8 calowych za ząbko-						
wanych				2998	—	—
7 i 8 gładkich				4412	—	—
5 i 6				72125	—	—
3 i 4				46115	—	—
— Sufitowych czyli sztukatur-						
nych				47520	—	—
Gliny sążni kubicznych				48265	—	—
Mchu sążni kubicznych				52½	—	—
Pienki				—	21	31
Smoly wiader wagą każde 30 fun.				404½	—	—
Zelaza czterogrannego				—	74	26
— sztabowego				—	70	20
— w blachach				—	5	35
— w szynach				—	11	20
Węgla czwarti				277	—	—
Sukna włóściańskiego arszyn				27½	—	—
Piasku sążni kubicznych				1½	—	—
— wozów				585	—	—
Kamienia dzikiego sążni kubiez.				54½	—	—
Wapna biały bec. { wagą każ. 20 p.				146	7	—
— szarego —				332	16	—
Kafel z narożnikami				3000	—	—
Cegły sztuk				112674	—	—
Drótu				—	1	21½
Wieszek czuhunnych z garnitu-						
rem				35	—	—
Drzwiczek kominowych				35	—	—
Kleju stolarskiego				—	2	39
Szczeciny swiniey				—	1	11½
Sznuru holenderskiego				—	—	19½

Szkła w półbiałego więk. formatu	Ilość.	P.	F.
— — — — —	492	—	—
— — — — —	578	—	—
— — — — —	108	—	—
Zawias żelaznych do okien	22 par.	—	—
Zasuwek	41	—	—
Zamkow do drzwi	43	—	—
Zawias	54	—	—
Zasuwek	15	—	—
Oleju konopnego	—	212	24½
Minii	—	5	3½
Zybergleytu	—	5	3½
Umbry	—	1	8½
Kredy	—	14	7
Ochry	—	33	16½
Szweckiej mumii albo czerlady	—	27	32
Ołowiu białego	—	35	33
Kitu do okien	—	—	32
Alebastru	—	506	—
Sadzy angielskiej	—	1	—
Drzwiczek do pieców	12	—	—
Zwiru sążni kubicznych	52½	—	—
Robotników:			
Cieśli	11723	—	—
Parobkow	28132	—	—
Kowali	144	—	—
Malarzy	1088	—	—
Tynkarzy czyli sztukaturnikow	124½	—	—
Szklarzy	15½	—	—
Mularzy i Pieczarzy	652	—	—
Stolarzy	505½	—	—
Piłownikow	31	—	—

(1517) Za Sekretarza P. Masłow.

2 Od Rządu Obwodu Bessarabskiego niniejszém ogłasza się: iż na terminy: dnia 2, 5 i 8 maja 1831 roku, będą przedawać się z publicznego targu majątki niżej wyrażone, należące do zmarłego Radcy Dworu Millo, oddane na ewikcyę za Odeskiego kupca iszey gildy Arona Połnera, z dostawy do Bessarabii dla kolonistów warszawskich domów, okien i drzwi, za niedoimkę z tych artykułów na tymże Półnierz nagromadzoną, iako to: częśći Moszy Reden i Dereneu, ocenione przed ewikcyą do skarbu 20 tysięcy lewów; moszy te czyli majątki leżą od miasta obwodowego Kiszieniewa 60 wiorst, z tych pierwsza Redeny zawiera szerokości 279 a długości 4375 sążni dom nieszskich, to jest: ma ziemi oromey 36 falczy 40 prażyn, łaki 87 falczy, tołoki w bliskości samey wsi 40 falczy 60 prażyn, przy rzece Ikile blisko wsi Bułardy 45 falczy, takżeż użyteczney do paszy bydła; ieden ogrod winogronowy w 200 krzakach, założony w obszerności na iedną falczę i 40 prażyn, do którego są iednakże uczestnikami i inni rezeszy redeńskie, ieden ogrod śliwkowy, obsadzony drzewami do dwóchset sztuk na 279 sążni, należy także do części pomienioney rezeszy; lasu zdanego na domowe potrzeby, a większa część na drwa 80 falczy 74 prażyn, takiegoż lasu, teraz tylko rość zaczętego 137 falczy, pomiędzy nim jest ziemi użyteczney do paszy bydła, iedna osada zawierająca 125 sążni dom nieszskich, na której jest 12 domów obywatelskich i dwa rezeszskie, z tych pierwsze odbywają obywatelowi ustanowione dwanaście dni na rok powinności; w samey tej osadzie iedna karczma. Majątek ten jest w składzie nierozdzielnych rezeszskich moszy Reden i graniczy z moszami; Haliczen, Rezeszką Redeny, Dereneu, klasztorami Girzewki i Bułardy, przynosi na rok dochodu 516 rubli, a oceniony 7175 rubli asyg-

nacyami Państwa; i druga Derenę, zawiera szerokości 50 a długości 3250 sążni domneszkich, to jest: ma ziemi oromey 18 falczy 43 prażyn, łąk 4 falczy 10 prażyn, dla paszy bydła blisko samey wsi Derenę, i na rzece Ikile 4 falczy 60 prażyn, lasu zupełnie prawie wyrąbanego, ale po części jeszcze zdanego do opał, a bardziey dla paszy w nim bydła 29 falczy; majątek ten jest w składzie nierozdzielnych rezeszkich moszyi Derenewa i graniczy z moszjami: Girowey, Girzewki i Bułarda, przynosi na rok dochodu 75 rubli 20 kop., a oceniony 1000 rubli assygnacyami Państwa, przez obie te moszyi płyną rzeczki Kuła i Ikil, wielkich i transportowych drog niema oprócz partykularnych. Na skutek czego, życzący zechcą przybyć na wyżey oznaczone terminy do tego Rządu. Dnia 22 nowembra 1830 roku. (1492)

Sowietnik Żadanow. Sekretarz Snieżkow.

3 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będą przedawać się z aukcyynego targu oddane na ewikcyą za uchybienie terminu murowane domy żyda Jochela Mejerowicza Jochelsona, położone w mieście Wilnie pod N. 231, 232 i 251; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 21, drugi 24, a trzeci ostateczny 27 ianuaryi 1831 roku. Życzący kupić te domy, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedających się domów inwentarz z otaxowaniem. Dnia 12 nowembra 1830 roku.

Непремѣнный Членъ Коллежескаго Аксесора и Кавалеръ Пётръ Клейсманъ.

Секретарь Иванъ Солиманъ.

3 Od Izby Skarbowey Mińskiej ogłasza się: iż w niey będą odbywać się targi na oddanie w 11-letnią od dnia 12 apryla następującego 1831 roku, arendę, w powiecie Mozyrskim, majątku skarbowego Turowa, w którym jest w miasteczku Turowie dwór ekonomiczny, folwarkow 7, domów włościańskich 975, dusz podług ostatniej rewizyi płci męskiej 2773, a żeńskiej 2805; dochodu zaś podług inwentarzy 1815 roku, wyliczono rubli srebr. 21,750 kop. 43½, z którego przeznaczono rozchodu na utrzymanie w całym majątku służ ekonomicznych, doktora z dwóma uczniami i na lekarstwa 2,667 rubli srebr.; albo w zdarzeniu nie iawienia się życzących dla użycia w arendę całego majątku, będą oddawać się na trzy lata od tegoż 12 apryla znajdujące się w tym majątku karczmy, młyny, promy, rybne dymniki, woskownia, dom gościnny, kramy i magazyny; za iakowe wszystkie artykuły wyliczone podług tych inwentarzy, rocznego dochodu rubli srebr. 4,204 kop. 58½. Zatem życzący wziąć cały Turowski majątek, lub same wymienione czynszowe artykuły, zechcą przybyć dla targow do tej Izby Skarbowey z pewnemi ewikcyami: pierwsze w miarę dwóletniej ilości, a ostatnie na trzecią część całej arendowney summy, na terminy w marcu 1831 roku: pierwszy dnia 7, drugi 9 i trzeci ostateczny 10, a na przetarg 11 tegoż mca. Warunki zaś, każdy za przybyciem do targow, może zażądać i widzieć w izbie. Dnia 11 decembra 1830 roku. Assesor Paweł Jurak.

(1494)

Sekretarz Holiniiewicz.

Wedle Ukazu JEJEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładającego Całą Rosyą etc. etc. etc.

3 Urodz. Fryderykowi Myszkowskiemu pozw przed Sąd Grodzki Wileński na Raczki xbrowe: z powództwa Urodz. Jana Sikorskiego, w referencyi do zapisanego w Grodzie Wileń. oświadczenia i w gazecie Kuryera Litgo umieszczonego, wynosi się oto: iż co obżatny Fryderyk Myszkowski w r. 1818 grudnia 12 dnia na własnoręczny obligacyyny dokument zesłemu bratu delatora Antoniemu Sikorskiemu zawiniwszy gotowey rekodayney summy zł. pol. 800 z terminem opłaty za dwa miesiące, gdy nieuczyniłeś satysfakcyi opisowi swojemu, przeto żałę delator iako iedyny i naturalny sukcesor po swym bracie, gdy mimo kilkakrotne odezwy do obżat, nieotrzymując należney satysfakcyi; pozywa zatem obżat przed Sąd Grodzki Wileński i zakłada prośby, o przyśądzenie dla żał. na obżat. Fryderyku Myszkowskim summy kapitalney zł. pol. 800 z procentem od daty wydania obligu wypadającym w terminie iak naykrótszym, z inkwitacyą ad extenuationem do wszelkich tegoż Myszkowskiego funduszow gdziekolwiek okazać się mogących, a ruchomych z wolnością wyprzedania przez publiczną licytacyą; a w niewystarczeniu lub niewynalezieniu; z wolną sekwestracyą samey osoby stosownie do prawa Stat. Ar. 98 z Rozdziału 4 osądzenie wydatkow prawnych i tego decydowania co czasu sprawy proszonym i dowiedzionym będzie, oraz o bliższość do dowodu i odvodu iuramentowego, iak o żałoby melioratione.

Roku 1830 mca xbra 10 dnia. Woźny świadczę iż tego autentycznego pozwu kopię zgodną w sprawie W. Jana Sikorskiego po W. Fryderyka Myszkowskiego iako niemającego w tuteyszej gubernii osiadłości do drzwi sądowych przybiłem i o terminie stawiania przed Sądem Grodz. Wileń. na Raczki xbrowe zawiadomiłem i opowiedziałem.

Datt et supra.

Józef Sipowicz Woźny Pttu Wileń.

Roku 1830 mca grudnia 17 dnia przed Aktami Ziem. Pttu Wileń. stawiając osobiście Woźny w górze wyrażony relacyą pozewną urzędowie zeznał.

Przyjąłem Regent Ziemski Wileń. Onufry Horodeński. (1519)

P r e n u m e r a t a.

Gazeta Kuryera Litewskiego będzie wychodziła i na rok 1831szy. Prenumerata przyjmie się, w Wilnie: w Pocztańcie Litewskim i w Redakcyi; a w Guberniach i Powiatach na wszystkich Kantorach i Expedycyach pocztowych, cena zwyczajna:

z pocztą na rok	srebr. rub. 14.
— — — półroku z pocztą — —	7.
Bez pocztą: na rok	9.
— — — półroczu	4. 50.
— — — kwartał	2. 25.

W tychże miyścach przyjmie się prenumerata na Dziennik Medycyny, Chirurgii i Farmacyi, a kosztale na rok z pocztą sr. r. 5 kop. 50. bez pocztą r. sr. 4.